

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ»**

Студента 2 курсу, 4мз групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Гавижи
Руслана
Олеговича

(підпис студента)

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук,
доцент

Ладонько
Людмила
Степанівна

(підпис гаранта)

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«05» грудня 2019 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Гавижи Руслана Олеговича
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ»**
2. Затверджена наказом ректора від «27» лютого 2020 р. № 756
3. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 02.11.2020
4. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)
Мета роботи (проекту): аналіз особливостей соціально-економічного розвитку київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району та розробка рекомендацій щодо можливих перспектив його розвитку.
Об'єкт дослідження: процес планування соціально-економічного розвитку регіону.
Предмет дослідження: теоретико-методичні аспекти та емпіричні засади планування київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району.
5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):
ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ
1.1. Сутність планування соціально-економічного розвитку регіону
1.2. Методологія планування регіонального розвитку в Україні

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РЕГІОНУ

2.1. Моніторинг показників соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району

2.2. Аналіз існуючого плану соціально-економічного розвитку регіону

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 01.11.2019	01.11.2019
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 28.02.2020	28.02.2020
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 19.06.2020	19.06.2020
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 01.09.2020	01.09.2020
5	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису третього розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 01.10.2020	01.10.2020
6	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	До 02.11.2020	02.11.2020
7	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 06.11.2020	06.11.2020
8	Зовнішнє рецензування ВКР	До 16.11.2020	16.11.2020
10	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	23-27.11.2020	23-27.11.2020
11	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 01.12.2020	До 01.12.2020
12	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією до ЕК для захисту	За графіком	За графіком

7. Дата видачі завдання «27» лютого 2020 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Головня Ю.І.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Керівник проектної групи

(гарант освітньої програми) Ладонько Л.С.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент Гавижа Р.О.

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота Гавижи Р.О. на тему: «Планування соціально-економічного розвитку регіону» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором вивчено значний масив інформаційних вітчизняних та зарубіжних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором проаналізовано теоретико-методологічні засади планування соціально-економічного розвитку регіону, визначено сутність та методологія процесу планування.

Другий розділ ВКР присвячено аналізу особливостей соціально-економічного розвитку Переяслав-хмельницького регіону. Здійснено моніторинг показників соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району та аналіз існуючого плану соціально-економічного розвитку регіону.

У третьому розділі представлено стратегічне бачення перспективного плану соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району та окреснені основні засади його реалізації.

Відтак, зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор, Гавижа Р.О., на присвоєння ступеня магістр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Ладонько Людмила Степанівна

(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Гавижи Р.О. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми): Ладонько Людмила Степанівна

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«03» грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	7
1.1. Сутність планування соціально-економічного розвитку регіону.....	7
1.2. Методологія планування регіонального розвитку в Україні.. ..	11
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РЕГІОНУ.....	19
2.1. Моніторинг показників соціально-економічного розвитку Переяслав- Хмельницького району.....	19
2.2. Аналіз існуючого плану соціально-економічного розвитку регіону.....	25
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ.....	33
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Актуальність дослідження. Розвиток України як сучасної європейської, правової та демократичної держави характеризується глибокими, принциповими змінами практично в усіх сферах суспільного життя. Такі зміни, в свою чергу, передбачають ефективність функціонування соціально-економічної сфери, зокрема, перспективний розвиток регіонів та впровадження ефективної стратегії управління його ресурсами [1, с. 21].

На сьогоднішній день, сталий розвиток регіонів як економічних агентів світового масштабу здійснює суттєвий вплив на макроекономічні показники розвитку всієї держави та визначає напрямки вітчизняного розвитку. Через це питання ефективного керування системою соціально-економічним розвитку (ССЕР) регіонів є наразі актуальним для багатьох країн. Так, перед Україною виникає необхідність проектування принципово нової стратегії взаємовідносин між центральним апаратом керування і регіональним сектором, вдосконалення механізмів регіональної політики, нормативного забезпечення регіонального статусу територій на місцях, створення принципів грамотного розподілення функцій різноматних шаблів управління [4, с. 103].

Слід зазначити, що потреба впровадження в практичну діяльність стратегічного керування та планування пояснюється поступовим наближенням сучасних процесів керування в нашій державі до міжнародних стандартів.

Водночас відношення до проектування регіональної стратегії розвитку як до засадничого компоненту регіонального керування, що має з'єднувати в собі перспективну і поточну виробничу практику, координувати дії між різними суб'єктами державних інституцій та дбати в інтересах підвищення рівня добробуту людей, а також сприяти росту загальних показників розвитку регіонів, є надважливим для сучасної державної регіональної політики. Саме на таких принципах ґрунтуються механізми, які моделюються у межах сталого розвитку держави, регіонів та окремих сфер. Тому грамотне планування та побудова ефективної стратегії розвитку регіонів є основоположним фактором економічного

розвитку виключно для всіх суб'єктів господарювання, а формування та впровадження ефективної ССЕР регіонів стає пріоритетною задачею під час функціонування органів владних структур [10, с. 12].

Водночас, як засвідчує аналіз літературних джерел, питання вивчення особливостей побудови ефективної ССЕР регіонів вивчене недостатньо. Наукові дослідження стосуються переважно лише окремих аспектів визначення стратегічного бачення перспективного плану соціально-економічного розвитку країни, що не може повною мірою розкрити специфіку моделювання та розвитку ССЕР Переясла-Хмельницького району як важливого складового елементу в загальній системі управління регіональним розвитком.

Отже, виходячи з вищенаведеного, наше дослідження особливостей перспективного плану соціально-економічного розвитку київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району є актуальним.

Мета та завдання дослідження. *Метою роботи є аналіз особливостей соціально-економічного розвитку київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району та розробка рекомендацій щодо можливих перспектив його розвитку.*

Для реалізації поставленої цілі було визначено наступні *завдання*:

1. розглянути теоретико-методологічні засади планування соціально-економічного розвитку регіону;
2. охарактеризувати сутність планування соціально-економічного розвитку регіону;
3. окреслити методологію планування регіонального розвитку в Україні;
4. проаналізувати особливості соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району;
5. з'ясувати проблемні аспекти функціонування сучасної ССЕР Переяслав-Хмельницького району;
6. розробити перспективний план соціально-економічного розвитку досліджуваного регіону.

Об'єкт дослідження – процес планування соціально-економічного розвитку регіону.

Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти та емпіричні засади планування київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району.

Методи дослідження. Під час проведення дослідження були використані такі наукові методи, як:

1. аналітичний метод - при аналізі наукових джерел;
2. ретроспективний і структурно-системний методи – під час вивчення літератури;
3. історичний - при з'ясуванні визначення та генези поняття «соціально-економічного розвитку»;
4. теоретичний (дослідження, порівняння, систематизація та науковий аналіз, статистика, специфіка структурної організації) - в аналізі концептуальних аспектів принципів та вимог до оцінки регіонального розвитку;
5. емпіричний - наукове спостереження, ретроспективний аналіз зарубіжного досвіду функціонування ССЕР регіону;
6. принципи системності і компаративно-типологічного дослідження – в процесі уточнення та диференціації засад порівняння світових стратегій соціально-економічного розвитку регіонів з вітчизняними.

Теоретично-інформаційну базу роботи складають праці таких вчених, як В. Безугла, який вивчав конкурентоспроможність регіону в системі фінансово-економічних відносин органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарської діяльності; І. Бережна, яка досліджувала поняття та роль інвестиційної діяльності та інвестиційного процесу на сучасному етапі економічного розвитку; А. Бородіна, яка аналізувала процес удосконалення державного управління регіональним розвитком з урахуванням зарубіжного досвіду; Л. Громоздова, яка досліджувала організаційно-економічні методи управління розвитком регіону; Ю. Денисов, який вивчав аспекти регіонального дискурсу: сутність, еволюцію, сучасні уявлення та перспективи його розвитку; А. Єпіфанов, який досліджував регіональну економіку; В. Жаворонков,

який аналізував процес стратегічного планування економічного розвитку на регіональному рівні та інших.

Апробація результатів дослідження. матеріали випускної кваліфікаційної роботи були апробовані у збірнику статей: Гавижа Р. Планування соціально-економічного розвитку регіону / Публічне управління та адміністрування в умовах суспільних трансформацій: зб. наук. ст. студ. – К.: КНТЕУ, 2020. – с. 10.

Структура та обсяг роботи. Наукова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Повний обсяг дипломної роботи 52 сторінки. Список використаних джерел складається із 58 найменувань.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

1.1. Сутність планування соціально-економічного розвитку регіону

Регіональний розвиток - це широкий термін, але його можна розглядати як загальні зусилля по скороченню регіональних диспропорцій шляхом підтримки економічної діяльності в регіонах (зайнятості та створення багатства). У минулому політика регіонального розвитку, як правило, була спрямована на досягнення цих цілей за допомогою великомасштабного розвитку інфраструктури та залучення внутрішніх інвестицій. Велика кількість міжнародних організацій, таких як ОЕСР, ООН, МВФ і багато інших, які надають допомогу з економічних, екологічних і соціальних питань менш економічно розвинутим регіонам. Регіональний розвиток може носити національний або міжнародний характер. Таким чином наслідки і масштаби регіонального розвитку можуть варіюватися в залежності від визначення регіону [45, с. 8].

Слід відмітити, що в економічному дослідженні громадського сектору, економічний і соціальний розвиток є процесом, при якому економічний добробут і якість життя нації, регіон, місцевої громади чи індивіда вдосконалюється відповідно до намічених цілей і завдань. Цей термін часто використовувався в 20-му і 21-му століттях, але на Заході це поняття проіснувало набагато довше. «Модернізація», «вестернізація» і особливо «індустріалізація» - це інші терміни, які часто використовуються при обговоренні економічного розвитку.

У той час як економічний розвиток є політика втручання з метою поліпшення добробуту людей, економічне зростання являє собою явище ринкової продуктивності і збільшення ВВП; економіст Амартія Сіна описує економічне зростання як «один з аспектів процесу економічного розвитку». Економісти в основному зосереджені на аспекті зростання і економіки в цілому, в той час як

дослідники спільноти економічного розвитку концерну себе соціально - економічного розвитку [31, с. 33].

В основі сучасного розвитку регіонів лежать ідеї сталості, збалансованості й соціальної орієнтації. Під сталістю регіональних соціально-економічних систем розуміють здатність такої системи залишатися відносно незмінною (тобто зберігати свою структуру й функціональні особливості) впродовж певного часового інтервалу всупереч будь-яким зовнішнім і внутрішнім впливам.

Щоб забезпечити сталий розвиток регіону необхідно, щоб інтереси соціального прогресу, екології та економіки були всебічно зрівноваженими, збалансованими й оптимізованими за максимально можливою кількістю демографічних, соціальних, екологічних, виробничих і техніко-технологічних параметрів.

Збалансованість розвитку регіону передбачає дотримання особливої для кожної регіональної системи пропорції її потенціалів (економічного, екологічного, демографічного), що забезпечує сталість і соціальну орієнтацію розвитку. Відповідно до цієї ідеї, функціонування повноцінних регіонів неможливе без перетворень, спрямованих на внутрішню збалансованість: утворення елементів, яких не вистачає у структурі регіону та подолання деструктивності інших складових, стимулювання внутрішньо- і міжрегіональних зв'язків. Якщо ж регіони розвиваються не збалансовано, то відбувається поглиблення міжрегіональних контрастів, поглиблюється концентрація економічної активності, фінансових результатів та рівня доходів населення в обмеженому числі регіонів. Нерівномірність регіонального розвитку також створює передумови для соціальної напруги в суспільстві, уповільнює ринкові перетворення та знижує їх ефективність. Щоб ліквідувати міжрегіональні диспропорції, необхідно проводити регіональну політику не на принципах вирівнювання (через субсидії, субвенції, трансферти), а зосередити увагу на активізації інноваційних процесів, створення привабливих умов для малого і середнього бізнесу, на розвитку самостійності місцевих органів влади [25, с. 12].

Як будь-який процес планування ССЕР регіону передбачає наявність певних параметрів (Табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Змістовна характеристика параметрів ССЕР регіону

Інновації	Фінанси	Стратегія
- створення нових галузей у вільних ринкових нішах або у тих, які формують нові потреби споживачів; - пошук та захоплення недооцінених на ринку, їх перепідготовка та продаж для забезпечення фінансового грошового потоку в перспективні напрямки діяльності; - інноваційні прориви завдяки інвестуванню у науково дослідні роботи, високоризикові проекти; - впровадження набутих знань та досвіду у нові проекти та напрямки.	- збалансування інвестиційних витрат та джерел їх покриття; - контроль бюджетів інвестиційних витрат; - розробка інвестиційних пропозицій по перспективним бізнес напрямкам; - динамічне розміщення ресурсів як по існуючим напрямкам так і по новим.	- виділення напрямків та інвестування в них за критерієм створення стратегічних здібностей та ресурсів; - аналіз можливостей використання стратегічних здібностей та врахування синергетичних ефектів; - розвиток стратегічних здібностей, які дозволяють зайняти лідируючі позиції в майбутньому

Джерело: складено автором на основі [36].

Як відомо, основою будь-якого розвитку є прогресивне функціонування системи взаємозв'язків між елементами. Визначаючи взаємозв'язок інноваційного розвитку та можливостей потенціалу регіонального розвитку, необхідно зазначити, що збільшення інвестування в інноваційний розвиток, сприяє збільшенню обсягів виробництва та прибутку, який і є основним джерелом формування інвестиційного потенціалу регіону та передбачають його перспективний розвиток.

Отже, розвиток та ефективність функціонування ССЕР забезпечується лише у взаємозв'язку із інноваційним потенціалом компанії, регіону чи країни. Стратегічний розвиток регіону повинен передбачати ефективне управління впровадженням сучасних наукових досягнень в практику господарювання, який реалізується через інноваційну діяльність. В умовах ринкової економіки інноваційна

діяльність перетворюється в один з ключових факторів забезпечення високої конкурентоспроможності регіону і росту остаточних фінансових результатів його діяльності.

Таким чином, можна стверджувати, що забезпечення розвитку та зростання ефективності використання ССЕР регіону залежить від створення адаптованої організаційної структури управління. Відповідно до розглянутих параметрів розвитку, побудуємо структуру організаційного забезпечення соціально-економічного розвитку регіону (Табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Організаційне забезпечення соціально-економічного розвитку регіону

Моделі	1. Фінансова модель оцінки поточної моделі розвитку регіону. 2. Фінансова модель формування інвестиційно-інноваційних програм. 3. Формування бюджету капітальних вкладень.
Організація	1. Фінансова та організаційна структура. 2. Положення про стратегічне управління. 3. Регламент відбору проектів та програм. 4. Регламент проектного моніторингу, розподіл функцій та відповідальності по регіональним секторам.
Автоматизація	1. Формування інформаційної бази для аналізу об'єктів соціально-економічного розвитку. 2. Вибір комп'ютерних програм аналізу економічної доцільності проектів та їх моніторингу.
Компетенції персоналу	1. Знання нових аналітичних інструментів та моделей. 2. Мотиваційний механізм. 3. Комунікаційна підтримка програми соціально-економічного розвитку. 4. Механізм передавання досвіду по розробці та реалізації проектів розвитку.

Джерело: складено автором на основі [37].

Використання запропонованого організаційно-економічного механізму під час планування соціально-економічного розвитку регіону створює основу для забезпечення високих темпів його нарощування, що дозволяє регіону в повному обсязі реалізувати цілі та завдання.

Таким чином, розуміння важелів та принципів побудови ССЕР регіону розвитку спрямовує ефективне функціонування конкретного регіону в

стратегічному просторі. Враховуючи циклічність процесу соціально-економічного розвитку, варто забезпечити безперервність функціонування регіональної ССЕР, насамперед через формування центрів розвитку на місцях.

1.2. Методологія планування регіонального розвитку в Україні

Економічне зростання пов'язане зі збільшенням рівня виробництва, але економічний розвиток пов'язаний зі збільшенням обсягу виробництва в поєднанні з поліпшенням соціального та політичного добробуту людей всередині країни. Отже, економічний розвиток включає в себе цінності як зростання, так і добробуту.

На думку дослідників, економічний розвиток зазвичай пов'язаний також з поліпшеннями в різних галузях або показниках (таких як рівень грамотності, очікувана тривалість життя і рівень бідності), які можуть бути причинами економічного розвитку, а не наслідками конкретних програм економічного розвитку. Наприклад, поліпшення в сфері охорони здоров'я і освіти були тісно пов'язані з економічним зростанням, але причинно-наслідковий зв'язок з економічним розвитком може бути неочевидним [34, с. 18].

Планування соціально-економічного розвитку регіону додаткові можливості, завдяки забезпеченню зв'язку між інвестиційними рішеннями, що приймаються, з цілями та стратегією їх розвитку. Завдяки використанню стратегічного планування соціально-економічного розвитку досягається зростання доходів, а отже, розширення внутрішніх джерел інвестицій, зростання надійності та привабливості для зовнішніх інвесторів.

Процес управління ССЕР, який направлений на розвиток соціально-економічної привабливості регіону, передбачає [18, с. 63]:

- виявлення пріоритетів розвитку та функціонування інвестиційного потенціалу відповідно до стратегічного розвитку регіону;
- проектування проектів соціально-економічного розвитку з урахуванням можливості нарощування вартості за рахунок фінансової синергії та управлінської гнучкості конкретного регіону;

- моделювання управлінської системи, яка охоплює моделі, компетенції, що сприяють росту вартості за рахунок інтеграції виробничого, інвестиційного та інноваційного потенціалу регіону.

Варто зазначити, що на сучасному етапі в Україні стратегічне планування проводиться «зверху вниз», тобто централізовано, обґрунтування положень стратегії розвитку регіону здійснюється згідно вимог затвердженої Урядом Державної стратегії регіонального розвитку. Досвід державного управління в європейських країнах свідчить про те, що централізоване планування на певному етапі призводить до неефективності, бо перерозподіляючи кошти між «багатими» та «бідними» регіонами з метою дотримання принципу солідарності, з одного боку має забезпечити сталий розвиток, а з іншого – конкуренція між регіонами необхідна для стимулювання економічного розвитку. І тому необхідно децентралізувати планування і розширити повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Можна стверджувати, що державна економічна політика являє собою сукупність заходів, які вживаються урядом, та відповідне управління з метою вирішення проблем соціально-економічного характеру та формування певного напрямку соціально-економічного розвитку регіону (Табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Форми державної регуляції соціально-економічного розвитку регіону

Прямі форми державної регуляції	Непрямі форми державної регуляції
приймання законодавчих актів	бюджетно-податковий контроль
фінансова допомога у вигляді дотаційних виплат, субсидіювання, субвенцій, бюджетних позик відносно розвитку певних районів та виробничих сфер	грошово-кредитна регуляція району
закріплення державних норм і стандартів	амортизаційна регуляція району
розробка антимонопольних заходів контролю участі інвесторів у питаннях приватизації права власності	регуляція фондової політики
визначення умов користування земельними ресурсами та водою	інноваційний контроль регіону
проведення державних експертиз інвестиційних проектів і проектів будівництва	напрямки заохочень іноземного інвестування
захист інвестиційної діяльності	інші непрямі методи держрегуляції району

Джерело: складено автором на основі [20]

Успішний розвиток регіону залежить від багатьох критеріїв планування соціально-економічного розвитку, а саме [10, с. 125]:

1. соціально-економічної поведінки, яка опосередковує вибір проектів, характер і ризик прийняття стратегічних рішень;
2. соціально-економічної активності, що допомагає кількісно оцінити споживання інвестиційного потенціалу в основний та оборотний капітал у розрахунку на одного працівника і загальних витрат на виробництво;
3. інноваційної активності регіону;
4. економічного росту, що демонструє кількісну трансформацію значень модифікованої рентабельності інвестиційних ресурсів, фінансової рентабельності, чистого приведенного доходу, вартості підприємства, економічної доданої вартості, рівня капіталізації регіону.

Крім того, стратегічне планування соціально-економічного розвитку регіону відображає не тільки його поточний стан, а й перспективи розвитку з урахуванням впливу можливостей зовнішнього середовища, ризику та фінансових загроз.

Структура соціально-економічної політики регіону створюється за допомогою двох формувань [7, с. 355]:

- централізоване формування (передбачає опрацювання усіх потрібних механізмів формування ССЕР регіону на загальнодержавній ланці. При такому методі формуванні головними критеріями постають загальнодержавні критерії ефективності економіки і одночасно з цим вимоги регіону відходять на задній план та аналізуються за залишковим принципом);
- децентралізоване створення (передбачає моделювання механізму на регіональному рівні і при цьому головним фактором наявних процесів є можливість переходу до економічних способів взаємодії учасників інвестиційної діяльності).

В стратегічній перспективі на процеси розвитку регіону вплив виявляється шляхом розробки програм розвитку держави і окремих секторів на місцях. Крім того, уряд може здійснювати підтримку деяких галузей і підприємств шляхом непрямого фінансового стимулювання інвестицій. Це робиться за допомогою введення певних митних і податкових пільг для власників, які реалізують свої

проекти в рамках конкретних сфер економічної діяльності, які з тих чи інших причин є життєво-важливими для держави (Табл.1.4).

Таблиця 1.4

Структури, що можуть використовувати результати оцінки соціально-економічного розвитку району

Група користувачів	Можливості використання інформації для групи користувачів
Структури державного та місцевого рівня управління	При аналізі, формуванні, контролі стратегічних і поточних рішень щодо створення стратегій розвитку територій.
Міжнародні інститути	З ціллю прийняття правильних рішень щодо підтримки інвестування.
Інвестори	З ціллю проведення порівняльних характеристик, пов'язаних з вибором кращого варіанту інвестування в розвиток певного району
Різні заклади, ЗМІ	З ціллю визначення шляхів і тенденцій розвитку регіону, формування відповідної думки щодо даного питання відносно певного регіону.
Виробничі підприємства та організації	З метою визначення тенденцій формування попиту на продукцію у регіоні та чинників, що його визначають

Джерело: складено автором на основі [10].

Отже, планування регіонального розвитку в Україні представляє собою здатність реалізовувати всю сукупність потенційних можливостей щодо ефективного генерування додаткового соціально-економічного розвитку за допомогою мобілізації усіх ресурсів, що є в наявності для підвищення соціально-економічної привабливості. Планування регіонального розвитку полягає у створенні додаткових можливостей, що можуть бути реалізовані регіоном шляхом мобілізації внутрішніх або залучення зовнішніх соціально-економічних механізмів.

Розробка стратегії складається з шести стадій.

Отже, проаналізуємо кожну стадію розробки стратегії регіонального розвитку регіону.

1. Стадія. Підготовча.

Розробка та впровадження стратегії відбувається за рахунок спільних дій державних органів різного ґатунку у відповідному регіоні в рамках повноважень, що визначені чинним законодавством України. Підготовка до розробки стратегії - важливий і складний етап, для реалізації якого слід зробити наступні дії.

Дія перша. Ініціювання проектування стратегії.

Розробка стратегії може початися за ініціативи будь-якої особи чи групи осіб територіальної громади області чи району. На практиці перша дія здійснюється за допомогою обласної ради чи облдержадміністрацією, що приймають формальний документ (сесійні рішення, розпорядження голів облдержадміністрації), яким ініціюють початок роботи над стратегією розвитку регіону та затверджують склад робочої (районної) групи. Далі його можна змінювати. Це створює правове підґрунтя для подальшої діяльності робочої групи з розробки стратегії.

Дія друга. Аналіз зацікавлених сторін.

Регіональна та інші територіальні чи тематичні робочі групи не обов'язково мають бути колективами однодумців. Представники опозиції, залучені до спільної роботи над стратегією, стають конструктивними опонентами, налаштованими на співпрацю і в майбутньому, на етапах реалізації стратегії. Результатом співпраці має стати консенсус, щоб прийняте рішення якнайбільше підтримували в регіоні. Тоді стратегія стає документом не конкретної влади, чи певної партії, а громади регіону і має значно більші шанси бути реалізованою.

Дія третя. Формування робочих груп. Головне завдання групи - забезпечити розроблення стратегії на основі узагальнення та взаємоузгодження громадських, приватних, державних, регіональних та місцевих інтересів і виробити спільне бачення та план соціально-економічного розвитку регіону. Доцільно зберегти регіональну робочу групу на період реалізації стратегії та перетворити її на постійний орган (можливі назви - рада з регіонального (стратегічного) розвитку, рада зі стратегічного планування тощо).

Дія четверта. Формування секретаріату. Діяльність регіональної робочої групи та робочих груп за пріоритетами вимагає виконання значного обсягу організаційно-технічної роботи, що триває постійно. Тому необхідно мати спеціально призначені ресурси та персонал для розробки та впровадження стратегії на різних етапах згідно з попередньо визначеним графіком.

Дія п'ята. Підготування плану інформування та залучення зацікавлених сторін. Як було зазначено вище, розроблення стратегічного плану здійснюється із залученням зацікавлених сторін регіону. Зацікавлені сторони мають знати про всі

етапи процесу стратегічного планування та мати змогу брати в них участь. Проте різні зацікавлені сторони чи групи громадськості регіону можуть мати різні можливості щодо каналів отримання інформації і шляхів комунікації з робочою групою. Тому до початку процесу стратегічного планування на підставі результатів аналізу зацікавлених сторін регіональна робоча група має розробити план інформування та залучення, в якому розписано:

1. які результати різних етапів і заходів повідомлятимуть зацікавленим сторонам та які канали інформації будуть задіяні в кожному випадку;
2. які інструменти інформування та залучення будуть задіяні на кожному з етапів щодо тієї чи іншої зацікавленої сторони.

2 Стадія. Розробка перспективного бачення розвитку регіону.

Успішне завершення підготовчого етапу розроблення стратегічного плану означає готовність учасників розпочати безпосередньо процес стратегічного планування. Першим етапом розроблення стратегії є формулювання бачення майбутнього розвитку регіону та місії.

Формулювання бачення майбутнього варте найпильнішої уваги серед складників стратегічного планування, оскільки саме воно визначає напрями подальшої роботи над стратегією. Формулювання спільного стратегічного бачення майбутнього - ключовий аспект стратегії. Цій меті будуть підпорядковані всі складники стратегічного плану, вся діяльність щодо втілення його.

3 Стадія. Аналіз регіону.

Третя стадія стратегічного планування розвитку регіону передбачає проведення комплексного соціально-економічного аналізу його території через оцінювання соціально-економічного стану, проведення SWOT-аналізу. Сутність і формати здійснення зазначених видів аналізу відображено, відповідно, у кроках 1, 2 та 3 цього етапу.

Дія перша. Оцінювання соціально-економічного стану регіону.

Оцінювання соціально-економічного стану території має кілька цілей:

1. закласти підвалини для точнішого визначення передумов стратегічного вибору напрямків розвитку;

2. відобразити ресурсні можливості регіону для потенційних інвесторів і кредиторів;

3. здійснити позиціонування регіону для просування на глобальному ринку.

Дія друга. SWOT-аналіз регіону. Наступний крок у рамках підготування стратегії - проведення аналізу внутрішніх і зовнішніх чинників, що впливають на розвиток регіону. Такий аналіз дає змогу виявити основні проблеми та перешкоди, що ускладнюють надходження до регіону інвестицій, позиції регіону в тих галузях, де він конкурентний тощо.

Мета здійснення SWOT-аналізу:

- пошук можливостей для того, щоб скористатись сильними сторонами та подолати слабкі;
- пошук шляхів для того, щоб скористатись можливостями й навчитись урахувати та протистояти загрозам або, ще краще, перетворити їх на можливості.

4 Стадія. Визначення пріоритетів, цілей і дій.

За наслідками SWOT-аналізу на основі отриманих рейтингів та шляхом подальших консультацій здійснюють стратегічний вибір, тобто визначають стратегічні пріоритети та операційні цілі, далі розробляють механізми їх реалізації.

Дія перша. Визначення стратегічних пріоритетів розвитку регіону. Результатом проведення SWOT-аналізу є перелік напрямків, реалізація яких сприятиме розвитку регіону. Проте такий перелік може бути занадто довгим, що спричинюватиме розпорошення обмежених ресурсів. Як правило, на практиці визначають від трьох до п'яти стратегічних пріоритетів розвитку території. Вони мають бути конкретними, вимірними, орієнтовними в часі та досяжними. Формулювання пріоритетів розвитку пов'язане з аналізом перспектив і розробленням механізмів їх досягнення, що гарантує відсіювання недосяжних і нездійснених цілей.

Дія друга. Визначення операційних цілей та дій. До кожного з визначених пріоритетних напрямків розвитку області чи району треба скласти операційний план (програму) дій. Під операційними діями розуміють проекти та окремі заходи.

5 Стадія. Схвалення та впровадження стратегії.

Наступний етап стратегічного планування розвитку регіону полягає в легітимізації стратегічних документів та впровадженні стратегії, операційних заходів та проектів тощо.

Кінцевий, етап передбачає здійснення моніторингу й оцінювання впровадження, а також перегляд стратегічного плану.

Отже, розроблення стратегії розвитку регіону має велике значення. По-перше, стратегія становить основу для подальшого розроблення інших програмних і проектних документів щодо розвитку регіону. По-друге, вона містить обґрунтування для укладання угоди між центром і регіоном на спільне фінансування протягом кількох років тих завдань, які відображають сферу інтересів як держави, так і регіону і підлягають першочерговому виконанню. По-третє, розроблення стратегії сприяє формуванню нових відносин між учасниками регіонального розвитку.

РОЗДІЛ 2.

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РЕГІОНУ

2.1. Моніторинг показників соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району

Переяслав-Хмельницький район розташований в східній частині Київської області і межує з Баришевським, Бориспільським, Яготинським районами Київської області, а також з Канівським, Золотоноським та Драбовським районами Черкаської області. Переяслав-Хмельницький район було засновано в 1927 році. Площа району складає 1470 кв. км. Станом на 2019 рік в районі проживало 27 188 осіб, з яких дві третини є мешканцями села. За національним складом переважають українці, з національних меншин – росіяни, білоруси, поляки. Територія району складається з 31 сільської ради та налічує 51 село. Районний центр - м. Переяслів.

Оцінка тенденцій розвитку економіки Переяслав-Хмельницького району дає підставу стверджувати, що економіка регіону поступово відновлюється. Потенціал усіх сфер економіки направлено на досягнення зростання макроекономічних показників, утримання рівнів інвестиційної активності, подальшого підвищення рівня життя населення. Переяслав-Хмельницький район має потенційні можливості стати сильнішим, більш конкурентоспроможним за умови прискореного розвитку пріоритетних галузей та позитивних структурних зрушень в економіці [38].

Впродовж 2019 р. головна увага в галузі промисловості зверталась на покращення фінансового стану промислових підприємств району, розширення існуючих підприємств, відкриття нових технологічних ліній, виконання заходів інноваційного розвитку, створення нових робочих місць, утримання інвестиційної привабливості промислового комплексу району [38].

Обсяг реалізованої промислової продукції в 2019 р. в районі складає 200,2 млн. грн., коли за 2018 р. обсяг реалізації склав 176,5 млн. грн.

Отже, обсяг реалізованої промислової продукції зріс на 31,5%. В порівнянні з попереднім роком обсяг реалізованої промислової продукції зріс на 24 млн. грн. Структура обсягу реалізованої продукції підприємствами промисловості України у 2018 р. за видами діяльності зображена на рисунку 2.1.

Отже, найбільша питома вага у структурі реалізації промислової продукції району займають підприємства харчової промисловості і складає 32,8%.

Продукція переробної промисловості займає у всьому обсязі близько 70%.

У 2019 р. розвиток промисловості району був спрямований на підвищення конкурентоспроможності промислової продукції, нарощування обсягів її виробництва та реалізації. Позитивний вплив на розвиток промисловості району мають підприємства, які нещодавно розпочали діяльність на території району та включені в облікове коло статистичної звітності.

Слід акцентувати, що агропромисловий комплекс є важливим стратегічним сектором економіки Переяслав-Хмельницького району, який формує основну частину валового регіонального продукту району. Серед районів області Переяслав-Хмельницький район займає провідне місце з виробництва окремих видів с/г продукції.

У 2019 р. збережені позитивні тенденції нарощення обсягів виробництва продукції сільського господарства. За попередніми даними виробництво валової с/г продукції за 2019 р. складає 583,0 млн. грн., що на 9,9% більше ніж у 2018 р.

Частка Переяслав-Хмельницького регіону у валовому обсязі с/г продукції області у 2016-2018 роках сягла майже 6,0%. Продукція рослинництва, що вироблена у Переяслав-Хмельницькому районі склала 7,0%, а тваринництва – 4,7% у загальному обсязі Київщини.

В сфері с/г виробництва у 2019 р. посівні площі сільськогосподарських культур становили 45491га та збільшилися на 113,4% порівняно з 2018 р. Валове виробництво зернових культур у 2019 р. становить 148,7 тис. т, що на 35,6 тис. т більше, ніж у 2018 р. У 2019 р. всіма категоріями господарств зібрано 26,3 тис. т зернових та зернобобових культур, урожайність 58,6 ц/га, що на 24,2 % більше до рівня 2018 року.

Тваринництвом у Переяслав-Хмельницькому районі в основному займається приватний сектор економіки. Сільськогосподарськими підприємствами у 2019 р. вироблено 4,5 тис. т м'яса, що становить 101% до 2018 року. Виробництво молока – 780 т, а це на рівні попереднього року.

На 2020 р. виробництво зерна прогнозується в обсязі 148,7 тис. т, цукрових буряків – 46 тис. т, картоплі – 80 тис. т, олійних культур – 28,4 тис. т, плодів і ягід – 9,2 тис. т, м'яса – 8,1 тис. т, молока – 28,1 тис. т, яєць – 29,3 млн. шт.

З метою виконання поставлених завдань на 2020 р. в галузі с/г виробництва необхідна підтримка з бюджету, зокрема дотація за посів зернових і цукрових буряків, компенсація затрат на будівництво ферм та придбання обладнання.

Головною метою розвитку агропромислового комплексу на 2021 р. є формування інноваційної моделі розвитку с/г, спроможної забезпечити його стійке прискорене зростання, конкурентоспроможність та надійну економічну основу соціально-економічного розвитку українського села.

Будівельна галузь є однією із важливих галузей економіки Переяслав-Хмельницького району, від якої залежить ефективність функціонування системи господарювання. Основним завданням будівельної галузі є підвищення рівня соціального розвитку території, зменшення обсягів незавершеного будівництва та оновлення основних фондів.

За попередніми даними обсяг будівельних робіт за 2019 р. склав 10,3 млн. грн. Впродовж 2019 р. в районі введено в експлуатацію 69 індивідуальних житлових будинків загальною площею 12720 м². Все введене в експлуатацію житло належить виключно індивідуальним забудовникам. Очікується, що підприємства та організації Переяслав-Хмельницького району за 2019 р. освоїли 48 млн. грн. капітальних інвестицій. На кожного мешканця Золочівського району в середньому припало 686 грн. капітальних інвестицій.

Переважну частку капітальних інвестицій Переяслав-Хмельницького району становитимуть інвестиції у матеріальні активи (93%), з них у житлові будівлі спрямовано 39% усіх інвестицій, у нежитлові будівлі – 10%, у інженерні споруди – 8%, на придбання машин, обладнання, інвентарю та транспортних засобів

використано 10% усіх вкладень. Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій і надалі залишаються власні кошти підприємств та організацій – 49% від загального обсягу інвестицій, 37% – кошти населення на індивідуальне житлове будівництво, 8% – кошти державного бюджету.

Впродовж останніх років активізована робота зі створення сприятливих умов для започаткування та ефективного провадження підприємницької діяльності, спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру суб'єктам підприємництва, а також спрощення процедури та полегшення надання адміністративних послуг.

З метою створення єдиного місця спілкування влади і громадян, де можна одержати будь-яку інформацію, консультацію чи послугу з відповідними побутовими умовами, компетентним персоналом, на виконання Закону України „Про адміністративні послуги” відкрито Центр надання адміністративних послуг Золочівської райдержадміністрації. У ньому суб'єкти господарювання за принципом „єдиного вікна” можуть отримати близько 40 адміністративних послуг, а також послуг Дозвільного офісу.

Серед підприємств малого бізнесу левову частку займають підприємства сфери торгівлі та ресторанного господарства. Їх питома вага в загальній кількості малих підприємств складає близько 40,0%. Діяльність підприємств даної сфери відіграє значну роль у формуванні загального економічного потенціалу району та визначає соціальний клімат в суспільстві.

Впродовж останніх років спостерігається позитивна тенденція щодо зростання обсягів роздрібного товарообігу підприємств роздрібною торгівлі. Так, за попередніми даними обсяг роздрібного товарообороту підприємств усіх форм власності за 2019 р. склав 178 млн. грн., що на 2,6% більше від аналогічного періоду торік. 98,5% загального обсягу товарообороту становить товарооборот роздрібною мережі (175,3 млн. грн.). Товарооборот в розрахунку на одну особу за цей же період становив 2544 грн.

Розвиток торгівельної мережі Переяслав-Хмельницького району спрямований на збереження та закріплення позитивних тенденцій у забезпеченні населення

товарами, здорової конкуренції, стабільності цін, контрольованості та прогнозованості цінової ситуації на ринку основних груп продовольчих товарів району. Зростання обсягів товарообороту роздрібної торгівлі - це реальний крок до відновлення позитивної динаміки росту внутрішнього ринку.

Аналіз показників діяльності підприємництва дозволяє зробити висновок, що розвиток малого та середнього підприємництва набирає стабільних темпів зростання та підвищується його роль у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району.

Одним з найбільш важливих соціальних питань в районі є вирішення питання зайнятості населення. За оперативними даними у 2019 р. середньооблікова кількість штатних працівників складе 7,6 тис. осіб. Частка зайнятого населення у промисловості складає 11,8%, у с/г – 13,2%, у будівництві – 1,3%, у сфері освіти – 30%, в сфері охорони здоров'я та соціальній допомозі – 21,1%.

Обсяг середньої заробітної плати у Переяслав-Хмельницького районі і її динаміка протягом 2016-2018 рр. зображені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Регіональні особливості динаміки середньої заробітної плати 2016-2018 рр., грн

Рік	Україна	Київська обл.	Яготинський р-н	Переяслав-Хмельницький р-н
2016	2239,00	1941,48	1609,33	1531,70
2017	2633,00	2243,64	1851,70	1923,37
2018	3026,00	2577,81	2045,75	2157,91

Джерело: складено автором на основі [7]

Отже, у Переяслав-Хмельницькому районі в 2018 р. середня заробітна плата була на 19,5% нижчою, ніж середні показники у Київській обл. і на 40,2% ніж в середньому по Україні. Проте, на 5,5% середня зарплата на Переславщині вища, ніж у сусідньому, Яготинському районі.

Вирішення проблем зайнятості населення, соціального захисту незайнятих громадян проводитимуться відповідно до завдань Програми зайнятості населення Переяслав-Хмельницького району.

Станом на 01.01.2020 р. в районному центрі зайнятості перебували на обліку 1448 громадян із статусом безробітного, що на 16,1% менше до відповідного періоду

минулого року. Питома вага молодіжного безробіття в загальній чисельності незайнятих громадян складає 46,8%.

Для задоволення освітніх потреб населення у районі функціонують 53 загальноосвітні навчальні заклади, у яких здобувають освіту 6697 учнів, що на 115 осіб менше, ніж у попередньому навчальному році [38].

На виконання районної Програми розвитку освіти Переяслівщини впродовж 2019 р. тривала модернізація методичної роботи з педагогічними кадрами із використанням інноваційних та новаторських форм. Методична робота Переяслав-Хмельницького району спрямована на розвиток професійної компетентності педагогічних працівників в умовах безперервної освіти.

Демографічний чинник є одним із визначальних факторів для забезпечення стабільного розвитку Переяслав-Хмельницького регіону. Поряд з іншими соціально-економічними факторами він впливає на рівень трудової активності населення. Соціально-демографічна ситуація формується залежно від розвитку процесів відтворення населення та міграційних процесів.

Демографічна ситуація, що склалася у районі впродовж 2019 р., характеризується стабільністю, проте спостерігається незначне зменшення кількості наявного населення. Незмінним залишається співвідношення міського та сільського населення. В районі проживає 27188 осіб, з них – 41% у містах, 59% – у сільській місцевості.

На покращення демографічної ситуації в районі впливає розвиток галузі охорони здоров'я. Діяльність галузі охорони здоров'я спрямована на забезпечення рівного доступу населення району до необхідних медичних послуг та покращення якості медичного обслуговування. В Переяслав-Хмельницькому районі функціонує 77 установ охорони здоров'я. Мережа системи охорони здоров'я включає 3 лікарняні заклади на 470 лікарняних ліжок, 62 фельдшерсько-акушерських пункти, 10 амбулаторно-поліклінічних закладів, що забезпечують 845 відвідувань на зміну та 1 дільниця сімейного лікаря в Золочівській районній поліклініці. На засадах сімейної медицини обслуговується 40,9% населення району. В Переяслав-Хмельницькому районі працює 247 лікарів та 558 осіб середнього медичного персоналу.

Отже, аналіз соціально-економічного стану Переяслав-Хмельницького району показав, що район має потенціал для стабільного економічного, соціального, культурного зростання. Основне, правильно дослідити усі можливості, загрози, визначити сильні і слабкі сторони краю, щоб побудувати і реалізувати оптимальну стратегію соціально-економічного розвитку.

2.2. Аналіз існуючого плану соціально-економічного розвитку регіону

Розвиток регіону означає такий режим функціонування регіональної системи, який забезпечує позитивну динаміку параметрів рівня та якості життя населення, що проживає на даній території. Такий розвиток не повинен і не може вичерпуватися виключно механічним зростанням елементів його структури, в тому числі економічних. Сучасна парадигма розвитку регіону полягає в тому, що він повинен базуватися переважно на внутрішньому потенціалі регіону – регіональній економіці та перевагах міжсекторного співробітництва з делегуванням частини владних повноважень від загальнодержавних до регіональних органів. Водночас напрями й темпи розвитку регіонів безпосередньо залежать від урахування значної кількості факторів, які поділяють на ендегенні (внутрішні) та екзогенні (зовнішні).

Для розвитку регіонів важливе значення має науково-обґрунтоване формулювання та ранжирування цілей розвитку. Узгодження цілей регіонального розвитку й ресурсів, необхідних для їх досягнення, дозволяє визначити альтернативні варіанти регіонального розвитку, а прив'язка на кожному наступному етапі певного варіанту розвитку регіону до часових параметрів досягнення мети дозволяє розробити той чи інший сценарій розвитку регіону. За принциповою схемою здійснення SWOT–аналізу проаналізуємо сучасний стан регіону, виявимо потенційні можливості і загрози, які впливають на діяльність регіону. І на основі цих даних розробимо оптимальну для даного регіону стратегію соціально-економічного розвитку [36, с. 25].

Наведемо позитивні і негативні тенденції 2019 року. У 2018 році під впливом чинників загальнодержавної економічної кризи загальмувалась позитивна динаміка розвитку галузей економіки Переяслав-Хмельницького району.

Так, зокрема, проявились такі негативні тенденції :

- обсяг виробництва промислової продукції скоротився на 17,0 % ;
- всього спад обсягів випуску продукції допустили 9 підприємств, наростили обсяги виробництва - 5 підприємств;
- у с/г у всіх категоріях господарств на 8,4 % скоротилось виробництво молока;
- на 27,3% зменшилися обсяги будівельно-монтажних робіт;
- експорт товарів зменшився у січні-листопаді 2018 року на 55,5 %, імпорт – 87,7%;

Але завдяки заходам, спрямованим на подолання наслідків економічної кризи, забезпечено позитивну динаміку соціально-економічного розвитку в окремих галузях економіки.

Можна виділити такі позитивні тенденції у 2018 році:

- всіма категоріями господарств вироблено валової сільськогосподарської продукції на 5,9 % більше, ніж у 2017 році;
- сільськогосподарські підприємства на 16,0% наростили обсяги виробництва валової сільськогосподарської продукції. Їх питома вага у загальних обсягах виробництва валової сільськогосподарської продукції зросла з 43,0% до 41,7 %;
- у галузі тваринництва у всіх категоріях господарств забезпечено приріст виробництва м'яса на 8,2 % та яєць на 8,7 %;
- збільшено на 1 січня 2019 року поголів'я свиней на 0,8 %;
- створено 633 нових робочих місць, що становить 105,5% річного завдання (річне завдання – 600 од.);
- чисельність безробітних становила 1448 громадян, що на 16,1% менше до відповідного періоду минулого року;
- загальний обсяг іноземних інвестицій, вкладених в економіку району, зріс в 1, 2 рази або на 12,9 млн. дол. США;
- досягнуто позитивне сальдо зовнішньо - торгівельного обороту;
- забезпечено зростання та своєчасне проведення соціальних виплат.

Внутрішні для району чинники оцінюють з погляду їх сили і слабкості (наприклад, це певні наявні на момент здійснення аналізу чинники, що їх спільнота

отримала природно чи історично: кліматичні умови, географічне розташування, стан економіки, інфраструктура та природне середовище, склад населення, громадська думка, а також наявні передумови для якихось позитивних чи негативних процесів).

Зовнішні для району чинники оцінюються з позиції можливостей і загроз. Під можливостями слід розуміти ті сприятливі умови, які створює зовнішнє середовище (наприклад, ухвалення законів про спеціальні економічні зони та спеціальні режими інвестування на певних територіях, що активізує інвестиційну діяльність, створення робочих місць, поживає економічну діяльність, призводить до збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів; динаміка національної та світової економіки, наприклад, позитивна для регіону світова кон'юнктура цін та продукцію, що виробляється в районі; глобальні технологічні зміни; національне та міжнародне законодавство; національні й міжнародні події). Від повноти та глибини виявлення й опису тенденцій, реальних і потенційних можливостей та небезпек, а також окремих надзвичайних ситуацій, соціальних, політичних, економічних, міжнародних та інших зовнішніх чинників залежатиме якість SWOT-аналізу. А від цього, своєю чергою, залежатиме дієвість стратегії, а отже, й ефективність використання коштів, спрямованих на її реалізацію [22, с. 5].

Отже, проведемо SWOT-аналіз Переяслав-Хмельницького району за трьома основними факторами впливу.

І Демографічні і соціальні риси.

Сильні сторони:

1. Проєвропейська орієнтація населення Переяслав-Хмельницького району.
2. Патріотичні цінності і сильні релігійні традиції.
3. Висока політична активність населення.
4. Розвинута мережа засобів масової інформації.

Слабкі сторони:

1. Складна демографічна ситуація.
2. Високий рівень сільського, жіночого і молодіжного безробіття.
3. Неефективна національна система соціального забезпечення та медичного обслуговування.

4. Збільшення міграційної активності у населення.

Потенційні можливості:

1. Зміни в свідомості мешканців щодо необхідності відповідати за власну долю і покладатися на власні сили.
2. Розвиток громадянського суспільства шляхом збільшення кількості та потенціалу громадських організацій та асоціацій.
3. Розвиток партнерства, ефективного діалогу між громадянами, організаціями та органами влади.

Можливі загрози:

1. Посилення демографічної кризи.
2. Посилення централізації органів державної влади.
3. Порушення діалогу між органами влади і суспільством.

II Міжнародна та внутрішньообласна позиція Переяслав-Хмельницького району.

Сильні сторони:

1. Історичні зв'язки з Польщею.
2. Розташування на території планованих та існуючих трансконтинентальних транспортних коридорів (дороги та залізниці).
3. Дешева та відносно добре кваліфікована робоча сила, приваблива для іноземних інвесторів.
4. Значні грошові надходження від працюючих за кордоном мешканців району.

Слабкі сторони:

1. Невідповідна транспортна і прикордонна інфраструктура
2. Негативний міжнародний імідж України.
3. Неповністю використані можливості міжнародної співпраці району.
4. Слабкий Єврорегіон, який не використовує в повній мірі можливостей міжнародної співпраці.

Потенційні можливості:

1. Традиційна співпраця з Польщею.

2. Розвиток транспортної інфраструктури.
3. Поліпшення іміджу України у Європі.
4. Ефективне використання програм, фінансованих ЄС, для інституційного зміцнення та розвитку інфраструктури
5. Виникнення нових економічних можливостей завдяки тіснішим взаємозв'язкам з Європейськими країнами
6. Ефективна кооперація з іншими районами області.

Можливі загрози:

1. Неефективні процеси реформування, занепад України на фоні Європи.
2. Відтік активних та кваліфікованих кадрів за кордон.
3. Негативні економічні результати екологічних заходів, які вимагає ЄС.
4. Погіршення міжнародного обміну, особливо з Польщею, у зв'язку з розширенням кордонів ЄС .

III Економічний розвиток, підприємницький потенціал.

Сильні сторони:

1. Деякі галузі промисловості порівняно сучасні та добре розвинуті (наприклад, харчова промисловість).
2. Великі можливості транспортного сполучення, залізничні мережі, автостради.
3. Функціонують «громадські приймальні» та «гаряча лінія» для підприємців.
5. Район посів перше місце серед районів Київської області по залученню іноземних інвестицій.
6. З метою створення сприятливих умов для розвитку підприємницької діяльності на сесії Переяслав-Хмельницької районної ради затверджено Регіональну програму розвитку малого та середнього підприємництва на 2017-2021 рр. Упродовж 2018 р. на виконання заходів програми розвитку підприємництва використано 509,9 тис. грн.

Слабкі сторони:

1. Високий рівень сільського безробіття

2. Несприятлива економічна структура та її повільні зміни, зношення основних фондів, застарілі технології.

3. Недостатня кількість кваліфікованих, сучасно мислячих керівників.

4. Труднощі з реалізацією продукції, брак ринків збуту.

Потенційні можливості:

1. Україна стане членом ЄС.

2. Зростання кількості високотехнологічних підприємств, які будуть використовувати місцевий інноваційний потенціал та робочу силу.

3. Швидкий розвиток малого і середнього підприємництва.

4. Позитивне ставлення районних і місцевих органів влади до бізнес-спільноти.

5. Зростання обсягів іноземних інвестицій.

6. Розширення можливостей інформаційного забезпечення підприємців.

7. Формування ефективної інфраструктури підтримки малого бізнесу, яка забезпечуватиме інформаційні, консультативні та навчальні послуги для суб'єктів підприємництва.

Можливі загрози:

1. Нестабільна економічна ситуація в Україні.

2. Нестабільна політична ситуація в Україні.

3. Повільний розвиток міжнародних контактів України, послаблення економічних та політичних контактів України з ЄС.

4. Відсутність структурних змін, слабка децентралізація органів влади.

5. Розростання корупції.

6. Надто сильна конкуренція зі сторони національних та міжнародних економічних центрів: ЄС, Польща (у харчовій галузі).

7. Зростання тіньового сектору економіки

Варто зазначити, що планування соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького регіону та реалізація стратегії здійснювалося в рамках Державної стратегії регіонального розвитку на 2020 рік. Зокрема, в ній визначаються пріоритети державної регіональної політики на 2025 рік. Отже, підсумуємо

результати впровадження положень даного документа в площині соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району. Отримані дані оформимо у вигляді порівняльної таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Результати впровадження положень даного документа в площині соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району

<i>Стратегічні завдання, визначені у Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2025 року</i>	<i>Результат виконання на рівні Переяслав-Хмельницького району</i>
Підвищення конкурентоспроможності регіонів та зміцнення їх ресурсного потенціалу, створення сприятливого бізнес-середовища та залучення інвестицій	Створені інституціональних умови для регіонального розвитку, створення ефективної системи підтримки розвитку виробничих галузей та впровадження інновацій, розробка та реалізація Програми залучення інвестицій у пріоритетні сфери соціально-економічного розвитку, запровадження електронного документообігу.
Забезпечення розвитку людських ресурсів	Створення постійно-діючої системи підготовки та перепідготовки трудових ресурсів
Розвиток інфраструктури	Поліпшення міської транспортної системи, будівництво сміттєпереробного заводу
Створення інституціональних умов для регіонального розвитку	Ефективне управління містом та налагодження партнерських відносин між владою, громадськістю та бізнесом

Джерело: складено автором на основі [22]

Отже, пріоритетними напрямками соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району у рамках реалізації Державної стратегії регіонального розвитку до 2025 року є:

1. екологічна та енергетична безпека,
2. створення робочих місць та інноваційний розвиток економіки,
3. соціальна захищеність, високий рівень освіти та медицини,
4. зручна та безпечна інфраструктура,
5. сучасна культура та розвиток спорту,
6. ефективне управління містом та налагодження партнерських відносин між владою, громадськістю та бізнесом.

РОЗДІЛ 3.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕРЕЯСЛАВ- ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ

Після оцінки минулого і потенційного майбутнього (аналізу соціально-економічного розвитку та SWOT-аналізу) розробимо стратегічне бачення, місію, цілі і завдання, сформулюємо положень про майбутній результат перспектив розвитку Переяслав-Хмельницького району. Стратегічне бачення розвитку району дозволить презентувати уявлення громадян і спеціалістів щодо його майбутнього у перспективі, визначить місце у народн-господарському комплексі області, соціальні цінності та орієнтири, що формуються з урахуванням специфічних особливостей та конкурентних переваг району. Згідно з «Методичними рекомендаціями щодо формування регіональних стратегій розвитку» стратегія будується на баченні, що визначає шлях розвитку міста чи району.

Бачення району майбутнього, можна сформулювати так:

Переяслав-Хмельницький район – це туристичний край, зі сталим економічним зростанням, екологічно чистий, з високодохідним малим та середнім бізнесом, із збереженням та примноженням самобутньої культури, історико-архітектурною спадщиною, з високою освіченістю та духовністю громадян. Край, в якому забезпечуються рівні можливості для всіх мешканців, безпека їх життєдіяльності в усіх сферах, міжнаціональна злагода. Район, де розвивається активність громади. Створюються привабливі умови для розвитку особистості, дружніх зв'язків з іншими районами України та сусідніми країнами.

Це бачення є основою для розробки місії міста, формулювання стратегічних цілей і планів дій. Щоб побудувати місію Переяслав-Хмельницького району, необхідно проаналізувати і врахувати місію Київської області. Головна мета Львівщини: підвищення добробуту теперішнього і майбутнього поколінь мешканців області шляхом:

- створення сприятливих умов для плідної реалізації професійних, освітніх і культурних потреб і запитів;
- створення ефективної системи соціальних послуг і охорони здоров'я, розвиненої житлової та муніципальної інфраструктури;
- збереження чистого та сприятливого природного середовища.

Місію району можна сформулювати як, забезпечення комфортного проживання всіх мешканців, збереження культурно-історичних особливостей, сталого економічного зростання на основі раціонального використання усіх видів ресурсів, охорони довкілля, використання вигідного розташування для розвитку зовнішньоекономічних і культурних зв'язків в інтересах кожного члена громади.

Для реалізації визначеної місії є різні сценарії, стратегічні та операційні цілі. Вихідним пунктом у виборі варіантів сценарію розвитку є дослідження співвідношення сильних та слабких сторін розвитку регіону. Оцінка основних нематеріальних елементів SWOT-аналізу може здійснюватися експертним методом із застосуванням квазіекономічного чи математичного апарату. Кожен елемент оцінюється за п'ятибальною шкалою, в залежності від сили його впливу на соціально-економічний розвиток району. Для сильних сторін і потенційних можливостей усі бали носять додатні значення, бо їх вплив є позитивний. Якщо деякий фактор отримує 5 балів, то його вплив на розвиток і життєздатність району є значний, а якщо 1 бал, то вплив є невагомий. Для слабких сторін і загроз усі значення є від'ємні, бо вони негативно впливають на розвиток району. Якщо елемент оцінюють в - 5 балів, то він здійснює досить великий вплив, а якщо - 1, то вплив можна оцінити як незначний.

Результати оцінок для зручності можуть заноситися в таблицю співвідношення потенціалу регіону із зовнішнім середовищем.

Проаналізувавши дану таблицю співвідношення потенціалу регіону, можна побудувати три стратегії реалізації сформульованої нами місії. Сценарій стратегії розвитку регіону ґрунтується на припущеннях, що стосуються формування комбінацій сильних та слабких сторін, можливостей та загроз.

Стратегія №1 - сценарій шансів, що базується на максимальному використанні сильних сторін та можливостей (за одночасної мінімізації слабких сторін, загроз, певною мірою аспект бажаного переважає аспект реального).

Стратегія №2 – базується на такому варіанті співвідношення як максимальне використання можливостей за слабких сторін.

Стратегія №3. Дана стратегія полягає в поєднанні різного ступеня використання можливостей та сильних сторін, а також неповного впливу слабких сторін та загроз.

Кожна із цих стратегій повинна бути оцінена з метою вибору варіанту, який пізніше буде реалізований. Згідно з «Методичними рекомендаціями щодо формування регіональних стратегій розвитку» дану оцінку рекомендують проводити в табличній формі. Усі фактори SWOT-аналізу як нематеріальні активи оцінюються за 5 бальною шкалою. Дана оцінка виставляється, залежно від ступеня впливу фактора на реалізацію тої чи іншої стратегії: 1 - незначний вплив, 5 – великий вплив. Після чого, усі оцінки підсумовуються за кожною стратегією. Визначаються загальна привабливість і загальна загроза. Різниця цих двох оцінок визначає сумарну оцінку можливостей та загроз реалізації сценаріїв стратегії розвитку регіону. Та стратегія, яка набрала найбільшу кількість балів вважається основною, а інші альтернативними.

Отже, проведемо оцінку можливостей і загроз реалізації стратегії розвитку Переяслав-Хмельницького району. Оцінка можливостей розрахована у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Оцінка можливостей реалізації стратегії розвитку Переяслав-Хмельницького району

Можливості району (за результатами SWOT - аналізу)		Варіанти стратегії		
		Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3
		Оцінка привабливості фактора	Оцінка привабливості фактора	Оцінка привабливості фактора
Внутрішні фактори. Сильні сторони	Розвинута мережа засобів масової інформації	3	3	4

	Дешева та відносно добре кваліфікована робоча сила, приваблива для іноземних інвесторів	3	4	4
	Наявність природних та рекреаційних ресурсів	5	2	4
	Потенціал для релігійного, сентиментального та інших видів туризму	5	2	4
	Деякі галузі промисловості порівняно сучасні та добре розвинуті	2	5	5
Підсумок		18	16	21
Зовнішні фактори. Можливості	Розвиток транспортної інфраструктури	2	3	4
	Розвиток міжнародної співпраці	3	3	4
	Україна стане членом ЄС	2	4	4
	Зростання обсягів іноземних інвестицій	4	5	5
	Швидкий розвиток малого і середнього підприємництва	2	4	5
	Результативна промоція Київщини і її районів	5	3	3
Підсумок		18	22	25
Загальна привабливість (усього балів)		36	38	46

Отже, найбільшу (46 балів) загальну привабливість отримала стратегія №3. Тепер необхідно оцінити загрози реалізації стратегії розвитку Переяслав-

Хмельницького району і визначити бальну оцінку загальної загрози. Дані розрахунки знаходяться у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Оцінка загроз реалізації стратегії розвитку Переяслав-Хмельницького району

Загрози для громади (за результатами SWOT - аналізу)		Варіанти стратегії		
		Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3
		Оцінка загрози Фактора	Оцінка загрози фактора	Оцінка загрози фактора
Внутрішні фактори. Слабкі сторони	Високий рівень сільського, жіночого і молодіжного безробіття	2	3	3
	Несприятлива економічна структура та її повільні зміни, зношення основних фондів	2	4	4
	Труднощі з реалізацією продукції, брак ринків збуту	2	5	4
	Недостатня туристична промоція регіону	5	2	3
	Недостатньо розвинута інфраструктура охорони природи	4	2	2
Підсумок		15	16	16
Зовнішні фактори. Загрози	Неефективні процеси реформування, занепад України на фоні Європи	2	4	4
	Нестабільна економічна і політична ситуація в Україні	2	3	3
	Надто сильна конкуренція зі сторони національних та міжнародних економічних центрів	3	3	3
	Занепад архітектурних пам'яток	5	2	2
	Стійкий негативний міжнародний імідж	5	3	4
Підсумок		17	15	16
Загальна загроза (усього балів)		32	31	32

За результатами розрахунків таблиці 3.3., можливі загрози найбільше повпливають на реалізацію стратегії №1 і №3. Для визначення сумарної оцінки впливу можливостей і загроз реалізації стратегії розвитку Переяслав-Хмельницького району необхідно від суми балів загальної привабливості відняти суму балів загальної загрози. Та стратегія, яка набере найбільшу кількість балів вважається основною. Результати розрахунків наведені в таблиці 3.3. Отже, за

результатами розрахунків, що наведені в таблицях 3.1 -3.3, робимо висновок, що досягнення місії найбільш ймовірно за третьою стратегією і вона є основною. За цією стратегією розробляємо стратегічні й операційні цілі розвитку.

Таблиця 3.3

**Сумарна оцінка можливостей та загроз реалізації стратегії розвитку
Переяслав-Хмельницького району**

Загрози для громади (за результатами SWOT - аналізу)	Варіанти стратегії		
	Стратегія 1	Стратегія 2	Стратегія 3
	Оцінка факторів	Оцінка факторів	Оцінка факторів
Загальна привабливість	36	38	46
Загальна загроза	32	31	32
Усього балів	4	7	14

Стратегічна ціль 1. Створення сприятливих умов для забезпечення життєздатної економіки і розвитку підприємництва.

1.1. Операційна ціль. Підвищення інноваційного рівня економіки.

Завдання:

1. Сприяти реалізації інноваційних проектів із залученням коштів державного та місцевого бюджету, приватного капіталу. Формувати конкурсну систему відбору проектів з врахування пріоритетів розвитку району.

2. Сприяти впровадженню інновацій в енерго- та ресурсозберігаючих напрямках.

3. Забезпечити підтримку та розвиток інтелектуального і творчого потенціалу через систему освіти та навчання протягом життя.

1.2. Операційна ціль. Формування системи забезпечення стандартів якості продукції.

Завдання:

1. Підвищення рівня якості виробництва до міжнародних стандартів;

2. Забезпечити підтримку в навчанні персоналу підприємств з метою формування в них виробничої культури управління якістю продукції;

3. Активізувати процес управління якістю продукції в першу чергу споживчих продуктів

1.3. Операційна ціль. Створення умов для розвитку підприємництва.

Завдання:

1. Налагодити роботу щодо ліквідації бар'єрів, які перешкоджають розвитку підприємництва в різних видах діяльності.
2. Сприяти впровадженню ефективного механізму для підтримки молодих підприємців початківців.
3. Спрощення дозвільних процедур для здійснення діяльності у сфері підприємництва;
4. Розширення можливостей інформаційного забезпечення підприємців;
5. Формування ефективної інфраструктури підтримки малого бізнесу, яка забезпечуватиме інформаційні, консультативні та навчальні послуги для суб'єктів підприємництва;

Стратегічна ціль 2. Створення умов для інтелектуального та духового розвитку особи, підвищення стандартів життя

2.1. Операційна ціль. Забезпечення якісної освіти і до неї доступу.

Завдання:

1. Удосконалити мережу дошкільних закладів згідно вимог життя та підвищити рівень охоплення нею дітей.
2. Активно використовувати освітній рівень для розв'язання економічних та соціальних проблем міста.
3. Забезпечити навчальні заклади сучасними засобами навчання та виховання.
4. Працевлаштування випускників загальноосвітніх закладів.
5. Забезпечити будівництво корпусу Переяслав-Хмельницької ЗОШ І-ІІІ ступенів та вирішити питання фінансування.

2.2. Операційна ціль. Підвищення культури життя та забезпечення історично - культурної спадщини.

Завдання:

1. Розвивати існуючі та створювати нові мистецькі і культурні заклади в місті з метою підвищення його привабливості та якості життя;
2. Розробити програму по збереженню історико-архітектурної спадщини;

3. Активізувати роботу щодо підвищення професійного рівня художніх колективів та концертної діяльності, організації культурних заходів;

4. Здійснити поетапну реконструкцію об'єктів культури та історико-культурних об'єктів;

2.3. Операційна ціль. Створення умов для ведення здорового способу життя.

Завдання:

1. Забезпечити розвиток фізкультурно-оздоровчих послуг у сфері фізичної культури, привести в належний стан всі стадіони та спортивні майданчики міста;

2. Забезпечити навчальні заклади необхідним інвентарем на обладнанням;

3. Пропагувати здоровий спосіб життя, здорове харчування в освітніх закладах, скорочення споживання алкогольних напоїв та тютюнових виробів, створити в місті ефективну систему протидії їх незаконному обігу;

2.4. Операційна ціль. Забезпечення соціальної підтримки вразливих верств населення.

Завдання:

1. Збільшити фінансування Програм соціального захисту населення за рахунок міського бюджету та залучених коштів.

2. Забезпечити дотримання державних гарантій в оплаті праці всіма суб'єктами господарювання.

3. Періодично інформувати населення стосовно прав на отримання адресної допомоги.

4. Забезпечувати життєдіяльність осіб з обмеженими фізичними можливостями шляхом створення умов їх адаптації до суспільного життя.

5. Сприяти працевлаштуванню молоді залучати молодіжні громадські організації до реалізації державної молодіжної політики з метою оперативного вирішення проблемних питань молоді.

Стратегічна ціль 3. Створення безпечного і комфортного середовища.

3.1. Операційна ціль. Відродження на сучасній основі соціальної та виробничої інфраструктури.

Завдання:

1. Привести у відповідність запитам особистості та громади в цілому соціальну інфраструктуру.

2. Забезпечити пріоритетне спрямування державних інвестиційних ресурсів на розвиток доріг, матеріально-технічної бази комунальних підприємств житлового та дорожнього господарств.

3. Впровадити ресурсо- та енергозберігаючі технології в усіх сферах економіки міста.

4. Розвивати водопровідно-каналізаційне господарство.

5. Реконструкція очисних споруд у м. Переяслав.

6. Активізувати роботу щодо реформування та модернізації житлово-комунального господарства.

3.2. Операційна ціль. Покращення якості навколишнього середовища.

Завдання:

1. Забезпечити формування міської екологічної мережі, яка б відповідала обґрунтованим пропозиціям промислових та природних зон.

2. Забезпечити збільшення зелених зон по місту.

3. Проводити спеціальні заходи, спрямовані на запобігання знищенню природних комплексів на території парку пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

4. Вирішити питання щодо переробки та утилізації усіх видів відходів.

5. Збільшити бюджетні асигнування у природоохоронну сферу.

6. Проводити заходи з екологічного виховання населення особливо молоді та інформувати населення про стан навколишнього середовища.

3.3. Операційна ціль. Формування територій промислових, житлових та зелених зон.

Завдання:

1. Забезпечити виконання робіт по розробці генерального плану міста.

2. Визначення території за видами використання з метою збереження їх природної та історичної самобутності.

3. Забезпечити заходи щодо раціонального використання земель.

4. Формувати резервну територію для майбутньої потреби землекористування.
5. Визначити території, що мають естетичну та історико-культурну цінність і забезпечити їх охорону.

Стратегічна ціль 4. Активізація розвитку туризму та зовнішньоекономічної співпраці.

4.1. Операційна ціль. Розвиток туристичної інфраструктури.

Завдання:

1. Сприяти в модернізації існуючих закладів туризму, розширення інфраструктури на території таких об'єктів.
2. Запровадити відповідні професійні навички працівників туризму.
3. Забезпечити достатню кількість розважальних установ у місцях перебування туристів.
4. Сприяти у створенні рекламно-інформаційних матеріалів для туристів.
5. Створити та поширити в Україні та за кордоном рекламні матеріали про культурно-історичну спадщину Переяслав-Хмельницького району.
6. Створити нові туристичні маршрути.

4.2. Операційна ціль. Розвиток прикордонного співробітництва з місцевими і регіональними органами влади Польщі, Єврорегіонами, інституціями та підприємствами.

Завдання:

1. Розширити економічну, культурну співпрацю з сусідніми районами, владою Польщі.
2. Вдосконалити систему укладання інвестиційних договорів щодо виконання зобов'язань по створенню робочих місць.
3. Вдосконалити структуру експорту з наданням переваг кінцевому циклу продукції, що випускається.
4. Сприяти створенню спільних підприємств з новою технологією.

4.3. Операційна ціль. Розвиток та промоція рекреаційного потенціалу Золочівського району.

Завдання:

1. Заохочувати місцеві органи влади та приватних інвесторів до розвитку сучасної туристичної та рекреаційної бази (наметові табори і місця для короткочасного відпочинку та рекреації тощо), підтримувати їх у впровадженні даних програм та їх промоції.

2. Створити регіональну систему розповсюдження туристичної інформації.

3. Стимулювати промоційні кампанії різноманітного рекреаційного та туристичного потенціалу району.

Отже, ми розробили оптимальну стратегію соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району в площині стратегічного бачення перспективного плану соціально-економічного розвитку регіону.

Для реалізації розробленої стратегії соціально-економічного розвитку, Переяслав-Хмельницького району необхідне забезпечення:

- 1) організаційно-правове,
- 2) фінансово-економічне,
- 3) інформаційне,
- 4) проектно-методологічне.

До інструментів реалізації стратегії відносять місцевий бюджет, трансфери, нормативи відрахувань від обсягів загальнодержавних податків і зборів, бюджетні позички та міжбюджетні взаєморозрахунки.

Таким чином, подолання усіх перешкод на шляху до успішної реалізації перспективного плану соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району не є можливим як без комплексного вирішення проблем провадження інвестиційної діяльності Переяславської міської ради в межах району, так і фінансового потенціалу України в цілому; без впровадження певних дій органами влади на місцях. Водночас, Переяслав - це місто, яке втілює перетворення, розвивається і є надзвичайно перспективним для подальшої успішної реалізації проектів соціально-економічного розвитку країни в цілому.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи загальний зміст наукової роботи, можемо констатувати наступне:

1. Регіональний розвиток - це широкий термін, але його можна розглядати як загальні зусилля по скороченню регіональних диспропорцій шляхом підтримки економічної діяльності в регіонах (зайнятості та створення багатства). Збалансованість розвитку регіону передбачає дотримання особливої для кожної регіональної системи пропорції її потенціалів (економічного, екологічного, демографічного), що забезпечує сталість і соціальну орієнтацію розвитку. Відповідно до цієї ідеї, функціонування повноцінних регіонів неможливе без перетворень, спрямованих на внутрішню збалансованість: утворення елементів, яких не вистачає у структурі регіону та подолання деструктивності інших складових, стимулювання внутрішньо- і міжрегіональних зв'язків.

2. Сталий розвиток регіонів як економічних агентів світового масштабу здійснює суттєвий вплив на макроекономічні показники розвитку всієї держави та визначає напрямки вітчизняного розвитку. Через це питання ефективного керування системою соціально-економічним розвитком (ССЕР) регіонів є наразі актуальним для багатьох країн. Так, перед Україною виникає необхідність проектування принципово нової стратегії взаємовідносин між центральним апаратом керування і регіональним сектором, вдосконалення механізмів регіональної політики, нормативного забезпечення регіонального статусу територій на місцях, створення принципів грамотного розподілення функцій різноматних щаблів управління.

3. Відношення до проектування регіональної стратегії розвитку як до засадничого компоненту регіонального керування, що має з'єднувати в собі перспективну і поточну виробничу практику, координувати дії між різними суб'єктами державних інституцій та дбати в інтересах підвищення рівня добробуту людей, а також сприяти росту загальних показників розвитку регіонів, є надважливим для сучасної державної регіональної політики. Саме на таких принципах ґрунтуються механізми, які моделюються у межах сталого розвитку держави, регіонів та окремих сфер. Тому грамотне планування та побудова ефективної стратегії розвитку регіонів є основоположним фактором економічного розвитку виключно для всіх суб'єктів господарювання, а формування та

впровадження ефективної ССЕР регіонів стає пріоритетною задачею під час функціонування органів владних структур

4. Планування регіонального розвитку в Україні представляє собою здатність реалізовувати всю сукупність потенційних можливостей щодо ефективного генерування додаткового соціально-економічного розвитку за допомогою мобілізації усіх ресурсів, що є в наявності для підвищення соціально-економічної привабливості. Планування регіонального розвитку полягає у створенні додаткових можливостей, що можуть бути реалізовані регіоном шляхом мобілізації внутрішніх або залучення зовнішніх соціально-економічних механізмів.

5. Потреба впровадження в практичну діяльність стратегічного керування та планування пояснюється поступовим наближенням сучасних процесів керування в нашій державі до міжнародних стандартів. Як відомо, Переяслав-Хмельницький район належить до юрисдикції київської області, яка, в свою чергу, є політичним, адміністративним, духовним, культурним та історичним центром нашої держави. З точки зору регіональної привабливості території можна зазначити, що київська область належить до однієї з найпривабливіших областей України: тут впроваджується безліч інвестиційних проектів за участю вітчизняних та іноземних партнерів; в межах київської області сконцентровані різноманітні організації, що функціонують у різних економічних сферах. Завдяки вдалій роботі висококваліфікованого персоналу, за наявності інвестицій, такі компанії складають серйозну конкуренцію на міжнародній арені. Як правило, значною перевагою в площині регіонального розвитку Переяслав-Хмельницького району є фактор близькості до головних центральних осередків прийняття рішень, а також широкий спектр можливостей для комунікативного процесу всіх зацікавлених сторін з точки зору реалізації інвестиційних проектів.

6. Для ефективної реалізації стратегії соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району необхідно вирішити ряд важливих проблем:

- Створення регіонального органу виконавчої влади, відповідального за регіональну політику, розвиток місцевого самоврядування, розроблення та впровадження стратегій регіонального розвитку.

- Створення мережі недержавних інституцій регіонального і місцевого розвитку, таких як агентства регіонального розвитку.
- Докорінна перебудова системи статистичного забезпечення регіональної політики району.
- Кадрове забезпечення.
- Побудова системної законодавчо-нормативної бази.
- Вдосконалення моделі взаємовідносин «регіон - центр».
- Підвищення фінансової самостійності району.
- Створення сприятливого інвестиційного клімату в районі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безугла В. О. Конкурентоспроможність регіону в системі фінансово-економічних відносин органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарської діяльності / В. О. Безугла // Економіка і регіон. - 2010. - № 4 (19). - С. 21-25.
2. Бережна І. Ю. Поняття та роль інвестиційної діяльності та інвестиційного процесу на сучасному етапі економічного розвитку // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. - №1(9). – С. 86-91.
3. Білецька Г. Інвестиційний клімат: проблеми сучасності та шляхи покращення // Економіка. Фінанси. Право. – 2013. – № 11. – С. 17-20.
4. Бородіна А. О. Удосконалення державного управління регіональним розвитком з урахуванням зарубіжного досвіду / А.О. Бородіна // Право та управління. – 2012. – № 1. – С. 103-121.
5. Бортнікова Н., Бортніков О. Аналіз інвестиційної діяльності в Україні // Фінансовий ринок України. – 2009. - №11. – С. 35-38.
6. Будун А. В. Напрями державної політики, спрямованої на усунення нерівномірного розвитку територій / А. В. Будун // Економіка та держава. - 2012. - №10. - С. 87-88.
7. Бутко М. П. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Бутко М. П., Зеленська О. О., Зеленський С. М. та ін.; За заг. ред. д.е.н, проф. Бутка М. П. – К.: Знання України, 2006. – 560 с.
8. Бюджетний потенціал регіону: оцінка та перспективи розвитку: монографія / Н. С. Педченко, В. Ю. Стрілець. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 220 с.
9. Вакалюк В. А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні / В. А. Вакалюк. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – №16. – С. 122–126.
10. Василенко В. А., Ткаченко Т. І. Стратегічне управління. Навчальний посібник / В. А. Василенко, Т. І. Ткаченко. - К. : ПУЛ, 2013. - 396 с.
11. Вахович І. М. Сутність асиметрії регіонального розвитку / І. М Вахович, І. М. Лакатош // Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». Збірник

наукових праць. Луцький державний технічний університет. Випуск 5(18). – Ч. 1. – Луцьк, 2008. – 376 с.

12. Волошин В., Трегобчук В. Концептуальні засади сталого розвитку регіонів України / В. Волошин, В. Трегобчук // Регіональна економіка. – 2012. - №1. - С. 17-25.

13. Горбатюк Л. Інвестиції: економічна сутність і класифікації // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2016. - № 2. – С. 201 – 218.

14. Громоздова Л. В. Організаційно-економічні методи управління розвитком регіону: Автореф. дис. кан. екон. наук: 08.10.01 / Харк. нац. акад. міськ. господ. - Х., 2014. - 27 с.

15. Губський Б. В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі – К., 2018. – 419 с.

16. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / [за ред. В.Є. Вороніна, Я.А. Жаліла]. – К.: НІСД, 2012. – 288 с.

17. Денисов Ю. Д., Савельєв Л. А., Шевчук Л. Т. Регіональний дискурс: сутність, еволюція, сучасні уявлення, перспективи розвитку / Ю. Д. Денисов, Л. А. Савельєв, Л. Т. Шевчук // Регіональна економіка. - 2011. - № 1. - С. 179-185.

18. Дробот Н. Інвестиційна стратегія підприємства: засади і особливості її формування в сучасних умовах / Н. Дробот // Регіональна економіка. - 2014. - №1. - С. 63-69.

19. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності: навч. посібн. / А.П. Дука. – К.: Вид-во «Каравела», 2017. – 236 с.

20. Єпіфанов А. О., Сало І. В. Регіональна економіка: Навчальний посібник / А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. - К. : Наукова думка, 2015. – 340 с.

21. Жаворонков В. О. Стратегічне планування економічного розвитку на регіональному рівні: Автореф. кан. екон. наук: 08.00.03 / Наук.-досл. екон. інс-т при мін. екон. України. - К., 2014. – 24 с.

22. Желюк Т. Л. Планування соціально-економічного розвитку регіону: Автореф. кан. екон. наук: КНЕУ. - К., 2015. - 19 с.

23. Занфіров В. А. Державне регулювання соціально-економічної сфери / В. А. Занфіров // Держава та регіони. - 2014. - № 2. - С. 43-47
24. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: Підручник / І. А. Ігнат'єва. - К.: Каравела, 2013. - 480 с.
25. Камінська І. М. Механізм забезпечення фінансової спроможності соціально-економічного розвитку регіону: Автореф. кан. екон. наук: 08.00.05 / Луц. нац. тех. унів-т. - Луцьк, 2010. - 24 с.
26. Ковальська Л. Л. Організаційно-економічний механізм підвищення конкурентоспроможності регіонів: Автореф. дис. док. екон. наук: 08.10.05 / Нац. акад. наук. України Інст. регіон. досл. - Л., 2015. - 35 с.
27. Крук О. М. Формування та оцінка бюджетного потенціалу регіону / О. М. Крук. // ВІСНИК Донбаської державної машинобудівної академії. – 2012. – № 2. – С. 217–222.
28. Кузьменко О. В. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість регіонів України / О. В. Кузьменко // Економічний нобелівський вісник. – 2015. – № 1. – С. 46–54.
29. Кукош М. С. Концепція формування інвестиційного потенціалу регіону / М. С. Кукош. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – №19. – С. 66–70.
30. Куриляк В. Є. Міжнародний менеджмент: підруч. / В. Є. Куриляк. - Тернопіль: Карт – Бланш, 2014. – 268 с.
31. Лисенко Ю., Сергєєва Л. Структура цілей управління регіоном / Ю. Лисенко, Л. Сергєєва // Економіка України, 2013. - № 5. – С. 45
32. Матвієнко П. В. Покращення інвестиційного клімату – пріоритетне завдання державного управління / П.В. Матвієнко // Інвестиції: практика та досвід. - 2007. - №1. - С. 3-10.
33. Мельник С. А. Управління регіональною економікою / С. А. Мельник. - К.: НГЕУ, 2010. – 124 с.

34. Методологічне забезпечення програмування розвитку публічних інституцій та якості їх діяльності : наук. розробка / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко та ін. - К.: НАДУ, 2010. - 52 с.

35. Мірошніченко П. І. Методичні підходи до оцінки інвестиційного потенціалу регіону: аналіз і перспективи застосування / П. І. Мірошніченко. // БізнесІнформ. – 2012. – №2. – С. 44–49.

36. Нечитайло У. П. Аналіз сучасних підходів до визначення інвестиційного потенціалу регіону / У. П. Нечитайло. // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №15. – С. 25–29.

37. Олійник Я. Б., Олійник Т. Я. Діагностика стійкого розвитку регіону / Я. Б. Олійник, Т. Я. Олійник // Університетські наукові записки. - 2012. - №3 (23). - С. 155-162.

38. Офіційний веб-сайт Переяславської міської ради - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://phm.gov.ua>.

39. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.minregion.gov.ua>.

40. Павлов В. І., Лукін С. О. Економічний потенціал регіону: діагностика та реалізація: монографія / В. І. Павлов, С. О. Лукін. – Луцьк : Надстир'я, 2017. - 160 с.

41. Пересада А. А. Інвестиційний аналіз : підручник / А. Пересада, Ю. Коваленко, В. Онікієнко. – К. : КНЕУ, 2012. – 485 с.

42. Перконос П. П. Особливості розвитку інститутів спільного інвестування в Україні на етапі відновлення національної економіки / П. П. Перконос // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – № 5. – С. 49-54.

43. Полонська Н. О. Забезпечення соціально-економічного розвитку регіону на основі використання програмно-цільового методу: Автореф. дис. кан. екон. наук: 08.10.05 / Нац. акад. наук Рада по вивч. прод. сил. - К., 2017. - 22 с.

44. Поповкін В. А. Регіонально-цілісний підхід в економіці / В. А. Поповкін – К. : Наукова думка, 2013. – С. 74-86.

45. Пухир С. Т. Стратегічне прогнозування соціально-економічного розвитку регіону: Автореф. дис. кан. екон. наук: 08.10.01 / Нац. акад. наук. України Інст. регіон. досл. – Л., 2015. – 16 с.

46. Пушак Я. Я. Суть та напрями використання бюджетного потенціалу регіону / Я. Я. Пушак // Вісник економічної науки України. – 2014. – № 1. – С. 102–106.

47. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: монографія / за ред. З. В. Варналія. – К. : Знання, 2005. – 498 с.

48. Ривак О. С. Інвестиційна діяльність в Україні // Студентський науковий вісник. – 2016. - №1. – С. 228-240.

49. Розроблення та впровадження стратегічного плану розвитку регіону: Практичний посібник / Б. Боврон, А. Вігода, Г. Девідсон та інші; за ред. І. Санжаровського. - К. : Вид-во К.І.С., 2019. - 214 с.

50. Романова Т. В. Розвиток інвестиційного потенціалу в регіональній економічній політиці: дис. канд. ек. наук: 08.00.05 / Романова Т. В. – Полтава, 2013. – 215 с.

51. Романюк С. А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості: Монографія / С. А. Романюк. - К. : УАДУ, 2018. - С. 74.

52. Сімків Л. Є. Організаційно-економічний механізм регулювання регіонального розвитку: Автореф. кан. екон. наук: 08.10.01 / Нац. акад. наук. України Інст. регіон. досл. - Л., 2019. – 22 с.

53. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком: Навчальний посібник. / Д. М. Стеченко. - К.: Вища школа, 2017. – 223 с.

54. Ткачук Л. М., Калугаряну Т. К. Організаційно-правові аспекти державного управління регіональним розвитком / Л. М. Ткачук, Т. К. Калугаряну // Ефективна економіка. - № 12. – 2012. – С. 5-18.

55. Якимчук О. К. Регіон у рамках теорії стійкого розвитку / О. К. Якимчук // Економіка ринкових відносин. - 2012. - №2 (2). - С. 117-126.

56. Arvai Z. Capital Account Liberalization, Capital Flow Patterns, and Policy Responses in the EU's New Member States // IMF Working Paper WP/05/213. – 2018. – November. – P. 78 – 56.

57. Hymer S. Y. The International Operations of National Firms: A study of Direct Investment / S.Y. Hymer. - Boston: Mass, 2019. – p. 56.

58. Knickerbocker F.T. Oligopolistic Reaction und Multinational Enterprise / F.T. Knickerbocker. - Boston: Mass, 2019. – p. 44.

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

«ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ»

Студента 2 курсу, 4мз групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Гавижи
Руслана
Олеговича

Науковий керівник
к.е.н., доцент

(підпис керівника)

Головня
Юлія
Ігорівна

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Ладонько
Людмила
Степанівна

Київ 2020

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (58 найменувань). Основний зміст роботи викладено на 46 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить 9 таблиць.

Метою роботи є розроблення та обґрунтування особливостей соціально-економічного розвитку київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району та розробка рекомендацій щодо можливих перспектив його розвитку.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких дослідницьких завдань:

1. розглянути теоретико-методологічні засади планування соціально-економічного розвитку регіону;
2. охарактеризувати сутність планування соціально-економічного розвитку регіону;
3. окреслити методологію планування регіонального розвитку в Україні;
4. проаналізувати особливості соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району;
5. з'ясувати проблемні аспекти функціонування сучасної ССЕР Переяслав-Хмельницького району;
6. розробити перспективний план соціально-економічного розвитку досліджуваного регіону.

Об'єкт дослідження – процес планування соціально-економічного розвитку регіону.

Предмет дослідження – теоретико-методичні аспекти та емпіричні засади планування київського регіону на прикладі Переяслав-Хмельницького району.

Для вирішення визначених завдань, у процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема:

- аналітичний метод – при аналізі наукових джерел;
- ретроспективний і структурно-системний методи – під час вивчення літератури;
- історичний – при з'ясуванні визначення та генези поняття «соціально-

економічного розвитку»;

- теоретичний (дослідження, порівняння, систематизація та науковий аналіз, статистика, специфіка структурної організації) – в аналізі концептуальних аспектів принципів та вимог до оцінки регіонального розвитку;

- емпіричний – наукове спостереження, ретроспективний аналіз зарубіжного досвіду функціонування ССЕР регіону;

- принципи системності і компаративно-типологічного дослідження – в процесі уточнення та диференціації засад порівняння світових стратегій соціально-економічного розвитку регіонів з вітчизняними.

У першому розділі розкриваються сутнісні характеристики та теоретико-методологічні засади планування соціально-економічного розвитку регіону.

У другому розділі здійснюється оцінювання особливостей соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького регіону: проведено моніторинг показників соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району, проаналізовано існуючий план соціально-економічного розвитку регіону.

У третьому розділі викладено пропозиції щодо

Одержані результати можуть бути використані при складанні та удосконаленні стратегії соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району.

Анотація

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлено сутнісні характеристики та теоретико-методологічні засади планування соціально-економічного розвитку регіону, проаналізовано показники соціально-економічного розвитку Переяслав-Хмельницького району, викладено пропозиції щодо удосконалення процесу стратегічного планування регіону.

Ключові слова: соціально-економічний розвиток, стратегія, стратегічне планування, регіональний розвиток, регіон.

Annotation

The final qualification work highlights the essential characteristics and theoretical and methodological principles of planning socio-economic development of the region, analyzes the indicators of socio-economic development of Pereyaslav-Khmelnytsky district, sets out proposals for improving the process of strategic planning of the region.

Key words: socio-economic development, strategy, strategic planning, regional development, region.

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКА
РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу здобувача освітнього ступеня магістр спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне управління та адміністрування»
Гавижи Руслана Олеговича
на тему: «ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ»

Актуальність теми рецензованої випускної кваліфікаційної роботи зумовлена тим, що нині Україна знаходиться на шляху, який веде до наближення сучасних процесів керування до міжнародних стандартів, що зумовлює впровадження в практичну діяльність стратегічного планування.

Варто підкреслити, що питання формування та впровадження ефективної системи соціально-економічного розвитку регіонів в Україні є недостатньо дослідженим. Наукові напрацювання розкривають лише деякі аспекти проблематики стратегічного бачення перспективного плану соціально-економічного розвитку країни, в той час як загальне висвітлення проблематики даної наукової роботи в доктрині – відсутнє.

Перевагою роботи є те, що автор надає конкретні пропозиції щодо з'ясування сучасної специфіки регіонального розвитку Переяслав-Хмельницького району, та щодо розробки перспективного плану його розвитку.

При проведенні дослідження здобувачем були використані як загальнонаукові (порівняння, історичний, аналітичний, статистика, наукове спостереження, метод системності тощо), так і спеціальні методи дослідження.

Висновки є аргументованими та лаконічними, відповідають поставленим у вступі завданням дослідження. Пропозиції, викладені в п. 6 висновків є обґрунтованими та заслуговують на увагу.

Здобувач при написанні даної роботи виявив вміння чітко та грамотно викладати матеріал із правильним технічним оформленням. Однак недоліком є те, що автором не достатньо висвітлено досвід державного планування іноземних країн та можливості його перейняття Україною.

Проте дані недоліки є несуттєвими і не впливають на загальну оцінку випускної кваліфікаційної роботи.

Загалом, належний рівень виконання дослідження, повне розкриття теми, а також обізнаність автора предметом наукового дослідження є обґрунтованою підставою для допуску до захисту на засіданні експертної комісії.

Керівник апарату адміністрації

Валерій ПЕРЧУК

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Ковітовій Н.А.

Далева

Я, Далева Руслан Олегівна, повідомляю, що
за результатами здійснення самостійної перевірки
з використанням програмно-технічних засобів
у наданій випускній кваліфікаційній роботі
на тему: „Планування соціально-економічного
розвитку регіону (на прикладі Тернопіль-Хмельницького
регіону)” не міститься елементів академічного
плагиату. У випадках використання преміальних
запозичень з друкованих та електронних джерел,
вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому
та електронному варіантах. Електронна версія
роботи ідентична з друкованою.

25.11.2020

Згода

Я, Таринна Руслан Олегівна, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему "Планування соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Тернопіль-Хмельницького регіону)" несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться наочне підтвердження в присвоєнні.

Я підтверджую, що у роботі не міститься серйозної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована ніколи раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

25 листопада 2020 року

Таринна Р.О.

Результат перевірки ВКР Гавижи Р. на плагиат

← → ↺ 🏠 users.antiplagiat.ru/cabinet

 АНТИПЛАГІАТ
ТВОРИТЕ СОБСТВЕННЫМ УМОМ

 ПОЛЬЗОВАТЕЛЬ
lita-profit@ua

 БАЛЛОВ
0

 ТАРИФ
Бесплатный доступ (0/0)

 МОДУЛИ И КОЛЛЕКЦИИ
Подключено 1 смотреть

 МЕНЮ

ГЛАВНАЯ

Кабинет

🔍 Поиск по названиям документов

📁 ПЕРЕМЕСТИТЬ 🗑️ УДАЛИТЬ 📜 ИСТОРИЯ ОТЧЕТОВ

📄 Название	📅 Дата загрузки	📊 Оригинальность	
📄 Развитие Переяслав-Хмельницкого району (Диплом)...	🟢 24 Нав 2020 14:19	89.12%	ПОСМОТРЕТЬ РЕЗУЛЬТАТЫ

ПАПКИ Все документи

📁 Корневая папка 1

📁 СОЗДАТЬ
🗑️ УДАЛИТЬ
✏️ ПЕРЕИМЕНОВАТЬ